

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

РУМУНСЬКА МОВА

ПРОГРАМА

для загальноосвітніх навчальних закладів
з навчанням українською мовою
(початок вивчення з 1 класу)

5–9 класи

Пояснювальна записка

Програма з румунської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (5-9 класи) була розроблена відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392.

Мета курсу - дати базові знання з румунської мови, навчити школярів усному та писемному мовленню задля розвитку високого рівня спілкування, грамотного письма, успішної соціальної діяльності, розуміння діалогу румунської та української культур.

Основне завдання румунської мови як предмету – сприяти розвитку умінь та навичок учнів в усному та писемному спілкуванні, відповідно до мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових ситуаціях і сферах. Саме середня школа формує базові механізми іншомовного спілкування, які випускники зможуть розвивати і удосконалювати відповідно до власних потреб у майбутньому.

Головна мета навчання румунській мові полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок. Розвиток комунікативної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві.

Основними комунікативними уміннями є:

- уміння здійснювати усне мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах);
- уміння сприймати на слух зміст автентичних текстів;
- уміння читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів, видів, із різним рівнем розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації та як засіб оволодіння нею;
- уміння спілкуватися у писемній формі у відповідності до поставлених завдань;
- уміння адекватно застосовувати досвід, набутий при вивченні рідної мови, розглядаючи його як засіб для усвідомленого засвоєння румунської мови;
- уміння використовувати невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів.

Розвиток комунікативних умінь неможливий без опанування мовних засобів реалізації усного і писемного мовлення. Проте знання лише лексичного та граматичного матеріалу не забезпечує набуття комунікативних умінь.

Комунікативні мовні компетенції формуються на основі взаємопов'язаного мовленнєвого, соціокультурного, соціолінгвістичного і мовного розвитку учнів відповідно до їхніх вікових особливостей, інтересів та на кожному етапі вивчення румунської мови.

Комунікативні мовні компетенції поділяються на:

- мовну (лінгвістичну) компетенцію, яка забезпечує оволодіння учнями мовним матеріалом з метою використання його в усному та писемному мовленні;
- соціолінгвістичну компетенцію, яка забезпечує формування умінь використовувати у процесі спілкування мовленнєві зразки, особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається;
- прагматичну компетенцію, яка пов'язана із знаннями принципів, за якими висловлювання організовуються, структуруються, використовуються для здійснення комунікативних функцій та узгоджуються з інтерактивними та трансактивними схемами.

У процесі навчання румунській мові формуються загальні компетенції, які складаються з:

- декларативних знань, що включають знання світу, соціокультурні знання та міжкультурне усвідомлення;

- соціокультурної компетенції, яка передбачає засвоєння учнями знань соціокультурних особливостей, культурних цінностей та морально-етичних норм свого та інших народів, а також формування умінь для використання у практичній діяльності;
- практичних та міжкультурних умінь і навичок, таких як соціальні вміння, навички повсякденного життя тощо;
- “компетенції існування”, яка пов’язана з індивідуальними особливостями поведінки, мотивацій, цінностей, ідеалів та типу особистості;
- загальнонавчальних компетенцій (вміння вчитися), що сприяють оволодінню учнями стратегіями мовленнєвої діяльності, спрямованої на розв’язання навчальних завдань і життєвих проблем.

Під час навчання реалізуються також освітня, виховна та розвивальна цілі.

Освітня мета передбачає формування в учнів таких особистісних якостей, як:

- усвідомлення функцій румунської мови у навчальному процесі і у суспільстві;
- усвідомлення значень мовних явищ, системи понять, за допомогою якої сприймається дійсність;
- розуміння особливостей власного мислення;
- зіставлення румунської мови з рідною;
- оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції (країнознавство, лінгвокраїнознавство);
- залучення учнів до діалогу культур (іноземною та рідною мовами);
- уміння використовувати, у разі необхідності, різноманітні стратегії для задоволення дидактичних потреб (працювати з книжкою, підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами, тощо).

У процесі навчання румунській мові відбувається виховання учнів, через систему особистісних взаємозв’язків із новою культурою та процесом її вивчення. Це виховує в учнів:

- позитивне ставлення до румунської мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантне ставлення до його культури, звичаїв та способу життя;
- культуру спілкування, прийняту в сучасному цивілізованому світі;
- емоційно-ціннісне ставлення до всього, що нас оточує;
- розуміння важливості опанування румунською мовою і потреби використання її як засобу спілкування.

Процес вивчення румунської мови сприяє розвитку в учнів:

- мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей;
- готовності брати участь у спілкуванні іноземними мовами;
- бажання до подальшого самовдосконалення та набуття практичних знань з румунської мови;
- уміння переносу знань і навичок у нову ситуацію шляхом виконання проблемно-пошукової діяльності.

Усі цілі навчання досягаються у комплексі, підпорядковуються головній меті та реалізуються у процесі її досягнення і сприяють, таким чином, різнобічному розвитку особистості учня.

Опанування учнями румунською мовою сприяє розвитку в них здібностей використовувати її як інструмент спілкування в діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Мова розглядається як засіб міжособистісної взаємодії в умовах багатонаціонального і полікультурного світового простору.

Сучасний розвиток міжнародних зв’язків слугує передумовою для активізації знань про культурні особливості країн і народів, мова яких вивчається. Цьому сприяє і міжкультурний підхід до вивчення румунської мови. Вона є суттєвим елементом культури народу – носія цієї мови і засобом передачі її іншим, допомагає учням пізнати духовне

багатство іншого народу, краще розуміти власну культуру і культуру свого народу, підвищує рівень гуманітарної освіти, сприяє інтеграції у світову спільноту.

Зміст навчання румунській мові у середній школі залежить від соціального замовлення суспільства і детермінується певним станом його історичного розвитку. Програмою з румунської мови для загальноосвітніх навчальних закладів України з навчанням українською мовою (5-9 класи) визначено той мінімум, яким мають оволодіти учні кожного класу.

Важливо зацікавити учнів вивченням румунської мови, викликати в них позитивне ставлення до предмета, мотивувати необхідність і сформувати значущість знань з румунської мови, як неповторного засобу міжкультурного спілкування.

Необхідно забезпечити наступність і безперервність процесу навчання румунській мові упродовж всього курсу, сформувати базові навички та вміння, необхідні для подальшого розвитку комунікативної компетенції в старшій школі, розвинути комунікативні потреби у пізнанні інших країн і народів, у пошуку друзів не тільки для спілкування, але й для розв'язання певних проблем власної життєдіяльності, сформувати навички та вміння спілкування в усній та писемній формах у межах визначених сфер та ситуацій, у відповідності до вікових особливостей учнів, їхніх інтересів, на основі прийнятих мовленнєвих зразків. Учні вчаться виконувати нескладні творчі вправи і завдання, спрямовані на розвиток креативного мислення, у них формуються вміння переносити засвоєний навчальний матеріал в інші ситуації спілкування, давати оцінку певним явищам і діям.

Для успішної реалізації освітньо-розвивального потенціалу румунської мови у школі необхідно працювати над тим, щоб процес залучення учнів до вивчення предмета не тільки розширював їхній світогляд, але й сприяв би більш глибокому розумінню власної культури та її ролі в духовному та моральному розвитку людства.

Процес навчання румунській мові організовується відповідно до мережі годин, визначених навчальним планом.

У основній школі (5-9 класи) розпочинається етап систематичної і послідовної роботи з автентичними навчальними матеріалами, які забезпечують нормативне оволодіння спілкуванням. Помітно зростає обсяг навчального матеріалу, у тому числі того, який сприяє формуванню соціокультурної та соціолінгвістичної компетенцій. Чіткіше проявляється функція румунської мови як засобу міжкультурного спілкування і як інструменту у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Оволодіння румунською мовою все частіше розглядається не як накопичення певної суми знань про мову, а як певний рівень сформованості навичок і вмінь використовувати мову для усного і писемного спілкування, як механізм пізнання інших народів і культур. Тематика для спілкування охоплює різноманітні галузі знань, серед них і ті, які були об'єктом вивчення на уроках з інших навчальних предметів (міжпредметні зв'язки), і з власного життєвого досвіду. Зростає доля самостійної роботи учнів, урізноманітнюються види навчальної діяльності, активно використовуються мовленнєві ситуації, що наближають навчальне спілкування до реальних умов. Учні оволодівають уміннями читати різножанрову літературу, розуміти радіо- і телепрограми доступного рівня складності.

Систематизується та узагальнюється мовний, мовленнєвий та комунікативний досвід учнів, набутий ними на попередніх етапах вивчення мови. Методи і види навчальної діяльності все більше набувають форм, наближених до реальних умов спілкування. Широко використовуються творчі, проектні, групові, інтерактивні форми роботи учнів. Зміст освіти диференціюється відповідно до профілю навчання. Розвиваються уміння професійно спрямованого використання румунської мови відповідно до певної галузі знань.

Навчально-виховний процес здійснюється з опорою на такі основні дидактичні та методичні принципи:

1. Принцип комунікативної спрямованості навчання забезпечує таку організацію навчального процесу, який веде до належного рівня практичного оволодіння румунською мовою в усній і писемній формах.

2. Принципи ситуативності та тематичної організації навчального матеріалу створюють умови для адекватного здійснення ідеї комунікативності. За змістом оволодіння мовою відбувається у межах тем, визначених програмою, а основною формою організації спілкування вважається мовленнєва ситуація.

3. Принцип урахування особливостей рідної мови, а також досвід, набутий учнями при її вивченні, дозволяють прогнозувати можливі труднощі у навчанні румунської мови і, таким чином, раціоналізувати навчальний процес.

4. Принцип свідомості навчання розглядається як загальнометодичний принцип, який враховує якісну своєрідність оволодіння румунською мовою. Він передбачає не тільки усвідомлене використання мовних одиниць відповідно до їх значення, форми і особливостей вживання у мовленні, але й до ситуацій спілкування та сфери мовленнєвих функцій кожної мовної одиниці.

5. Принцип урахування вікових особливостей учнів зумовлює відбір методичних підходів та змісту для спілкування на кожному етапі навчання румунської мови.

6. Принцип взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності враховує спільні психологічні механізми, спирається на використання максимуму відповідних аналізаторів для досягнення належного рівня сформованості умінь і навичок, не суперечить ідеї усного випередження, оскільки, генетично мовлення, насамперед, існує в усній формі. Тривалість усного випередження залежить від конкретних умов і етапу навчання.

Відповідно до комунікативно орієнтованого підходу до навчання румунській мові пріоритет надається комунікативно спрямованим завданням і вправам, які забезпечують оволодіння мовою як засобом спілкування.

Успішна реалізація змісту навчання румунській мові можлива за умови раціонального застосування навчальних засобів як основних механізмів виконання мети і завдань.

Основною формою навчання румунській мові є урок. Зміст його визначає сам учитель. Види діяльності на уроці залежать від мети та завдань, вікових особливостей та інтересів учнів. Уроки мають бути комунікативно спрямованими, а тому пріоритетними видами діяльності є ті, що пов'язані з формуванням в учнів умінь та навичок використовувати мову як засіб спілкування. Зацікавленість учнів у засвоєнні мови значною мірою залежить від умотивованості навчальних дій, які виконуються на уроці.

Оволодіння румунською мовою відбувається не тільки на уроці. А тому органічне поєднання уроку, домашньої та позакласної роботи забезпечить ефективне формування комунікативних навичок та вмінь, сприятиме розвитку в учнів самостійності, комунікативно-пізнавальної та соціальної активності.

Програма має особливу структуру. Вона складається з пояснювальної записки, основного змісту навчання румунській мові та орієнтованих результатів навчальних досягнень учнів.

У пояснювальній записці визначені цілі навчання, розкрито основний зміст компонентів комунікативної компетенції, вказано на пріоритетні принципи і засоби оволодіння мовою відповідно до комунікативно орієнтованого підходу, який об'єктивно стає визначальним у сучасних соціально-економічних умовах людської життєдіяльності. Матеріал змісту сформовано і розміщено відповідно до мети і етапів навчання, вікових особливостей та інтересів учнів, їхнього життєвого та навчального досвіду.

Результати навчальних досягнень учнів, визначені для кожного етапу навчання. Вони характеризують рівень умінь і навичок у кожному виді мовленнєвої діяльності.

Усі дидактичні та методичні засади, зміст програми узгоджені з відповідною галуззю Державного стандарту середньої освіти як головного стратегічного документа і відповідають його основним положенням.

Зміст програми та її особливості

Зміст навчального матеріалу програми розподіляється на чотири змістові лінії: мовленнєву, мовну, соціокультурну і діяльнісну (стратегічну).

Зміст **мовленнєвої** змістової лінії викладається за принципом структурної систематичності, який передбачає поступове ускладнення і поглиблення мовленнєвознавчих понять та формування вмінь у всіх видах мовленнєвої діяльності.

Зміст **мовної** змістової лінії подається за лінійним принципом, що доповнюється реалізацією системи внутрішньопредметних зв'язків, які зумовлюють систематичне і різнобічне збагачення мовлення учнів лексико-фразеологічними, граматичними, стилістичними засобами, удосконалення мовних і мовленнєвих умінь.

Зазначені **дві змістові лінії (мовна і мовленнєва)** є основними, які визначають безпосередній предмет навчання, його структуру, супроводжуються вимогами до навчальних досягнень учнів, кількістю годин, що виділяються на їх засвоєння, а дві інші (соціокультурна і діяльнісна) є засобами досягнення основної освітньої мети.

Вимоги до засвоєння змісту мовленнєвої і мовної змістових ліній є спеціальними. Саме вони містять критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень учнів з предмета. А вимоги до соціокультурної і діяльнісної змістових ліній мають загальний характер, що підпорядковується освітнім завданням перших двох змістових ліній, тому їх виконання контролюється опосередковано, через вимоги до засвоєння мовного та мовленнєвого компонентів змісту програми. Водночас оперування цими загальними вміннями й навичками є важливою умовою формування спеціальних компетенцій (мовної, мовленнєвої, комунікативної), умовою та показником загального особистісного розвитку учня.

Комунікативно-функціональний підхід, який покладено в основу навчання румунській мові, передбачає пріоритетним розвиток умінь і навичок мовленнєвої діяльності, а робота над мовною теорією, формування знань та вмінь з мови підпорядковується інтересам розвитку мовлення. Тому зміст програмового матеріалу у кожному класі розпочинається мовленнєвою змістовою лінією.

Призначення **мовленнєвої** змістової лінії полягає у забезпеченні цілеспрямованого формування та вдосконалення вмінь та навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності – аудіюванні, читанні, говорінні, письмі (мовленнєва компетенція). Реалізація її змісту здійснюється як на спеціальних уроках з розвитку мовлення, так і на уроках засвоєння основ науки про мову, що дає змогу зробити процес розвитку мовленнєво-комунікативних умінь і навичок більш ефективним.

Реалізація **мовної** змістової лінії здійснюється у процесі засвоєння учнями системних знань про мову і формування на їх основі відповідних умінь як засобу пізнання, спілкування, самовираження людини (мовна компетенція).

Роль **діяльнісної** змістової лінії виявляється у вдосконаленні загальнопізнавальних, організаційних, контрольно-оцінних, творчих умінь, опануванні стратегій, що визначають оптимальність мовленнєвої діяльності, спрямованої на розв'язання навчальних завдань і життєвих проблем (стратегічна компетенція). Реалізація цієї змістової лінії відбувається у процесі роботи над опрацюванням навчального матеріалу мовної, мовленнєвої і соціокультурної змістових ліній, а також використання засвоєного інтелектуально-операційного та ціннісного змісту інших навчальних предметів. Окремо години на реалізацію діяльнісної змістової лінії не виділяються.

Соціокультурна змістова лінія є засобом опанування національних і загальнолюдських культурних і духовних цінностей, нормами, які регулюють стосунки між поколіннями, статями, націями, сприяють естетичному і морально-етичному розвитку особистості, органічній інтеграції її в соціум (соціокультурна компетенція).

Особливістю змісту запропонованої програми є систематичне використання у процесі опрацювання мовної змістової лінії **внутрішньопредметних зв'язків**: 1) з лексикою, фразеологією, прислів'ями і крилатими висловами; 2) з граматиною (морфологією і синтаксисом); 3) з культурою мовлення і стилістикою; 4) із складним синтаксичним цілим, тобто текстом. Реалізація саме цих зв'язків визначає спрямування мовленнєвого розвитку школярів.

Здійснення практично на кожному уроці внутрішньопредметного зв'язку із лексикою і фразеологією, прислів'ями, приказками і крилатими висловами забезпечує можливість послідовно збагачувати мовлення учнів цими, такими необхідними, засобами. Важливе значення має також послідовне урізноманітнення граматичного ладу мовлення школярів на рівні слова, словосполучення і речення. Загальновизнаною є і потреба в тому, щоб мовлення учнів було правильним не лише у правописному аспекті, а й у стилістичному, а також в аспекті мовленнєвої культури. При цьому всі відзначені рівні та аспекти розвитку мовлення школярів можуть повноцінно реалізуватися лише за умови, якщо вони актуалізуються на найвищому рівні – рівні тексту. Саме на рівні тексту здійснюється вдосконалення вмінь досягати визначених ними комунікативних цілей, тобто того, що має безпосередній вихід на мовленнєву практику.

Clasa a 5-a

(70 de ore, 2 ore pe săptămână, disponibile – 4 ore)

Comunicarea
(20 de ore)

Nr. de ore	Conținuturile învățării	Cerințele de stat față de nivelul pregătirii generale a elevilor
4	Noțiuni generale privind situația de comunicare	
	<p>Comunicarea. Mesajul. Stabilirea sensului mesajului. Elementele esențiale și cele de detaliu dintr-un mesaj ascultat.</p> <p>Elemente de comunicare nonverbală (gesturi, mimica).</p> <p>Tema și ideea principală dintr-un text audiat.</p> <p>Textul și particularitățile lui. Elemente de bază ale organizării textului în pagină. Ideile principale dintr-un text. Planul simplu și planul dezvoltat.</p> <p>Stilurile funcționale ale limbii române.</p> <p>Noțiuni generale. Stilurile oficial-administrativ, științific, publicistic, beletristic.</p> <p>Tipuri de comunicare: <i>narațiune, descriere, dialog. Rezumatul.</i></p>	<p>Elevul și eleva trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să sesizeze sensul global al unui mesaj, identificând aspectele principale și de detaliu la care se referă un mesaj oral; • să formuleze ideea principală și cea secundară; să recunoască titlul, autorul, alineatele într-un text; • să delimiteze textul narativ în fragmente logice; să alcătuiască planul simplu și planul dezvoltat. • să cunoască stilurile funcționale ale limbii române. • să cunoască stilurile oficial-administrativ, științific, publicistic, beletristic, asemănarea și deosebirea dintre ele. • să cunoască tipurile de comunicare.
4	Înțelegerea după auz	
	<p>Receptarea după auz a unor texte de mici dimensiuni.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să asculte cu atenție textul; • să aprecieze valoarea mesajelor receptate; • să identifice informațiile esențiale dintr-un mesaj oral cu scopul înțelegerii sensului global al acestuia.
	Lectura	
4	<p>Cartea. Așezarea textului în pagină. Cuprinsul. Titlul. Autorul.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să conștientizeze însemnătatea elementelor cărții: titlul, cuprinsul, conținutul; • să-și poată exprima impresiile despre carte, despre text și așezarea lui în pagină.
	Vorbirea	
4	<p>Expunerea. Tipuri de expunere (selectivă, amănunțită).</p> <p>Expunerea textelor narative.</p> <p>Exprimarea dialogată și cea monologată.</p> <p>Dialogul. Construirea de dialoguri în situații concrete sau imaginare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să expună amănunțit, selectiv textele audiate sau citite; • să-și adapteze vorbirea la diferite situații de comunicare în funcție de partenerul de dialog; • să cunoască componentele comunicării dialogate;

	<p>Componentele comunicării dialogate. Formularea ideilor principale. Povestirea orală a unui fragment dintr-un text narativ. Povestirea orală a unor texte citite sau mesaje audiate.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să formuleze corect ideile principale; • să-și exprime propriile păreri în legătură cu întâmplări, personaje dintr-un text citit sau mesaj ascultat.
4	Scrierea	
	<p>Comunicarea scrisă. Procesul scrierii. Organizarea textului scris. Scrierea caligrafică. Așezarea corectă în pagină: plasarea titlului, folosirea aliniatelor. Alcătuirea textelor scrise (monolog, dialog). Scrierea expunerilor. Scrierea unor texte scurte (7-15 enunțuri) pe baza unor cuvinte de sprijin. Scrierea compunerilor. Părțile componente ale unei compuneri (introducerea, cuprinsul, încheierea). Compunerea descriptivă. Descrierea unor obiecte după tablou. Scrisoarea familială, scrisoarea de felicitare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să alcătuiască planul simplu de idei; • să cunoască organizarea textului în scris; • să alcătuiască texte, așezându-le corect în pagină; • să alcătuiască texte folosind dialogul și monologul; • să alcătuiască texte după planul simplu de idei; • să cunoască părțile componente ale unei compuneri; • să cunoască și să respecte părțile componente ale unei compuneri; • să respecte elementele de bază ale comunicării scrise. <p>să cunoască scrisoarea familială, scrisoarea de felicitare;</p> <ul style="list-style-type: none"> • să urmărească așezarea în pagină a scrisorii; • să redea cât mai complet conținutul textului.
	Limba (40 de ore)	
2	Actualizarea cunoștințelor din ciclul primar. Părțile de vorbire. Ortografia părților de vorbire.	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască părțile de vorbire și ortografia lor; • să consolideze cunoștințele referitoare la părțile de vorbire; • să cunoască alfabetul, literele, sunetele limbii române; • să cunoască corespondența dintre sunet și literă; • să cunoască vocalele, consoanele, semivocalele; • să cunoască grupurile de sunete (diftongul, triftongul) și să le ortografieze corect. • să respecte normele aplicate la accentuarea cuvintelor; • să utilizeze corect accentul în limba română; • să cunoască ce este vocabularul unei limbi; • să cunoască tipurile de vocabulare; • să cunoască căile de formare și structura cuvintelor; • să deosebească și să folosească corect familia lexicală și câmpul lexical; • să identifice sinonimele, antonimele, omonimele;
15	Noțiuni de fonetică. Alfabetul. Sunetele limbii române. Vocalele. Semivocalele. Consoanele. Grupurile de sunete (diftongul, triftongul). Hiatal. Silaba. Silabele accentuate și silabele neaccentuate. Accentul lexical. Folosirea corectă a accentului în limba română.	
7	Lexicul. Noțiuni de vocabular. Cuvântul – unitatea de bază a vocabularului. Structura cuvântului. Rădăcina. Sufixe. Prefixele. Formarea cuvintelor. Derivarea. Sufixarea. Compunerea. Procedeele compunerii. Abrevierea. Conversiunea.	

	<p><i>Familia lexicală. Câmpurile lexicale. Sinonimele. Antonimele. Omonimele. Regionalismele.</i></p> <p>Noțiuni de morfologie. Verbele predicative și nepredicative. Modurile nepersonale ale verbului.</p> <p>12 Noțiuni elementare de sintaxă. <i>Îmbinarea de cuvinte.</i> Îmbinarea liberă și îmbinarea stabilă de cuvinte. <i>Propoziția și părțile de propoziție.</i> Propoziția simplă și propoziția dezvoltată. Propoziția afirmativă și propoziția negativă. Propozițiile enunțiative, exclamative, interrogative. <i>Părți principale ale propoziției:</i> predicatul și subiectul. Predicatul verbal. Predicatul nominal. <i>Părțile secundare ale propoziției:</i> atributul, complementul. <i>Părțile multiple ale propoziției.</i> <i>Adresarea. Vorbirea directă și vorbirea indirectă.</i> Semnele de punctuație. <i>Dialogul.</i> Linia de dialog.</p> <p><i>Fraza.</i> Fraze formate numai din propoziții principale. Fraze formate numai din propoziții principale și propoziții subordonate.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să identifice regionalismele. • să stabilească importanța regionalismelor; • să cunoască verbele predicative și nepredicative în enunț; • să cunoască formele modurilor nepersonale; • să deosebească părțile gramaticii; • să utilizeze corect îmbinările de cuvinte; • să identifice tipurile de propoziții; • să determine predicatul și subiectul; • să deosebească părțile principale de părțile secundare ale propoziției; • să utilizeze corect semnele de punctuație în propoziție și în frază; • să alcătuiască texte cu propoziții enunțiative, exclamative, interrogative; • să cunoască subiectul și predicatul; • să cunoască și să consolideze cunoștințele referitoare la subiect și predicat; • să cunoască părțile secundare ale propoziției; • să cunoască părțile multiple ale propoziției; • să utilizeze corect semnele de punctuație la vorbirea directă și adresări; • să poată deosebi propoziția de frază; • să cunoască fraze formate numai din propoziții principale; • să cunoască fraze formate numai din propoziții principale și propoziții subordonate.
1	Sistematizarea și generalizarea cunoștințelor	

Repartizarea orelor:

Comunicarea – 20 ore; limba – 40 de ore;
lucrări de control – 6 ore; disponibile – 4 ore.

Clasa a 6-a

(70 ore, 2 ore pe săptămână, disponibile – 4 ore)

Comunicarea

(20 de ore)

Nr. de	Conținuturile învățării	Cerințele de stat față de nivelul pregătirii generale a elevilor
--------	-------------------------	--

ore		
	Noțiuni despre comunicare	
4	<p>Actualizarea noțiunilor despre comunicare. Povestirea unor întâmplări reale sau imaginare. Transformarea textului dialogat în text narativ. Situația de comunicare. Noțiuni generale.</p> <p>Sesizarea abaterilor de la normele gramaticale într-un mesaj oral.</p> <p>Tema și ideea principală în comunicare.</p> <p>Textul. Actualizarea noțiunilor despre text. Structura textului: introducerea, conținutul, încheierea.</p> <p>Actualizarea noțiunilor despre stilurile funcționale ale limbii române. Noțiuni despre stil. Stilul artistic (sau beletristic). Stilul științific. Stilul publicistic. Stilul oficial-administrativ.</p> <p>Actualizarea noțiunilor despre tipurile comunicării.</p> <p>Realizarea diverselor tipuri de comunicare (narațiune, descriere, raționament).</p>	<p>Elevul și eleva trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să consolideze cunoștințele despre noțiunile de comunicare studiate în clasa a 5-a; • să alcătuiască mesaje orale diverse; • structurarea textului oral (actualizare); • să cunoască structura textului oral de tip narativ, descriptiv și informativ; • să alcătuiască texte orale de tip narativ, descriptiv și informativ; • să respecte structura textului: introducerea, conținutul, încheierea. • să alcătuiască texte • să realizeze compuneri narative, descriptive și dialogate, cu valorificarea categoriilor semantice învățate; • să alcătuiască scurte povestiri; • să folosească dialogul în compuneri; • să redacteze diferite tipuri de compuneri.
4	Înțelegerea după auz	
	<p>Receptarea după auz a unor texte și fragmente de texte literare.</p> <p>Formularea unor întrebări și răspunsuri referitoare la conținutul unui mesaj/ text audiat. Completarea orală a unor enunțuri cu elemente din textul audiat.</p> <p>Aplicarea principiilor ascultării active în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască și să consolideze corectitudinea structurii gramaticale (morfologică și sintactică) în fluxul enunțurilor orale; • să cunoască abaterile de la normele gramaticale (acord, flexiune) într-un mesaj oral.
4	Lectura	
	<p>Citirea expresivă a textelor aparținând diferitelor stiluri funcționale.</p> <p>Folosirea modalităților variate pentru realizarea expresivității textului.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să citească expresiv texte care aparțin diferitor stiluri funcționale;
4	Vorbirea	
	<p>Expunerea (amănunțită, selectivă) după planul simplu și cel dezvoltat.</p> <p>Utilizarea relațiilor de sinonimie, de antonimie, de omonimie în organizarea mesajului oral. Construirea corectă și expresivă a unui text din punct de vedere</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să expună textele studiate, citite; • să alcătuiască un dialog sau un monolog; • să ordoneze ideile principale și secundare în comunicare realizarea orală a unui plan simplu și dezvoltarea acestuia prin adăugarea ideilor secundare;

	<p>sintactic; utilizarea adecvată a formelor verbale în raport cu cronologia faptelor relatate; folosirea unor grupuri verbale și nominale pentru a spori expresivitatea comunicării; ortografierea unor structuri verbale și nominale.</p> <p>Exprimarea dialogată și cea monologată. Înlănțuirea clară și corectă a ideilor într-un monolog (narrativ, descriptiv, informativ). Adaptarea vorbirii la situațiile speciale sau neprevăzute de dialog sau monolog.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să efectueze rezumarea orală a unui text dat; • să alcătuiască unele texte orale narative, descriptive și informative; • să alcătuiască texte folosind dialogul și monologul
4	Scrierea	
	<p>Alcătuirea textelor scrise (monologul, dialogul). Exprimarea, în scris, a propriilor opinii și atitudini</p> <p>Scrierea expunerilor (după un plan simplu sau dezvoltat).</p> <p>Scrierea compunerilor (după planul simplu).</p> <p>Compunerea narativă în baza celor văzute sau după un tablou.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să expună (amănunțit și selectiv) cele auzite și citite după planul simplu sau dezvoltat alcătuit de sine stătător; • să țină cont de cerințele elementare față de scris (așezarea în pagină, alineatul, lizibilitatea celor scrise). • să alcătuiască diverse tipuri de compuneri (prevăzute de programă).
Limba (41 de ore)		
2	Actualizarea cunoștințelor acumulate în clasa a 5-a. Fonetica. Lexicul. Sintaxa. Propoziția. Fraza. Semnele de punctuație.	Elevul și eleva trebuie
5	Lexicul și frazeologia. <i>Mijloacele interne de îmbogățire</i> a vocabularului. Derivarea. Compunerea. Conversiunea. Familia lexicală (cuvinte derivate și compuse). Sinonimia și antonimia. Paronimele. Dinamica lexicului în timp și spațiu: arhaisme, neologisme, regionalisme. Pleonasmul. Câmpurile lexicale.	<ul style="list-style-type: none"> • să consolideze cunoștințele despre fonetică, lexic, sintaxă, propoziție, frază; • să cunoască mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului; • să întocmească microtexte folosind în exprimare sinonime, antonime; • să explice sensul cuvintelor prin sinonime, antonime; • să folosească arhaisme, neologisme, regionalisme în formularea propozițiilor, frazelor; • să explice originea unor arhaisme, neologisme, regionalisme.
1	Noțiuni de morfologie și ortografie. Părțile de vorbire. Clasificarea părților de vorbire.	
2	Articolul. Articolul substantival hotărât și articolul nehotărât. Articolul posesiv (genitival). Articolul adjectival.	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască articolele substantivale, hotărâte și nehotărâte; • să alcătuiască propoziții și fraze cu articole substantivale hotărâte și nehotărâte; • să cunoască ceteoriile gramaticale ale substantivului;
9	Substantivul. Substantive comune și proprii. Genul. Numărul. Declinarea. Numărul și	

6	<p>cazul substantivelor. Formele de vocativ. Locuțiuni substantivale. Funcțiile sintactice ale substantivelor și locuțiunilor substantivale.</p> <p>Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul determinat. Articolul adjectival (sau demonstrativ). Acordul articolului adjectival. Gradele de comparație. Locuțiuni adjectivale. Funcțiile sintactice ale adjectivului și locuțiunilor adjectivale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască locuțiunile substantivale; • să cunoască funcțiile sintactice ale substantivelor și locuțiunilor substantivale; • să cunoască categoriile gramaticale ale adjectivului; • să alcătuiască texte folosind adjective la diferite grade de comparație; • să cunoască funcțiile sintactice ale adjectivului și locuțiunilor adjectivale.
10	<p>Pronumele. Pronumele personal: persoana, numărul, genul. Formele accentuate și neaccentuate. Pronumele personal de politețe. Pronumele reflexiv. Pronumele posesiv și adjectivul pronominal posesiv. Pronumele demonstrativ. Pronumele de întărire / de accentuare. Pronumele nehotărât. Pronumele negativ. Pronumele relativ. Funcțiile sintactice ale pronumelui.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască categoriile gramaticale ale pronumelui; • să alcătuiască enunțuri cu diferite tipuri de pronume; • să folosească corect în adresări pronumele; • să folosească în enunțuri orale pronume demonstrative; • să cunoască funcțiile sintactice ale pronumelui;
4	<p>Numeralul. Numeralele cardinale simple și compuse. Numeralele ordinale. Numeralul colectiv. Numeralul fracționar. Numeralul multiplicativ. Numeralul distributiv. Numeralul adverbial. Categoriile gramaticale și funcțiile sintactice.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască categoriile gramaticale ale numeralului; • să cunoască tipurile de numerale; • să cunoască funcțiile sintactice ale numeralului; • să alcătuiască enunțuri cu diferite tipuri de pronume.
2	Sistematizarea și generalizarea cunoștințelor	

Repartizarea orelor:

comunicarea – 20 de ore, limba – 41 de ore;
lucrări de control – 5 ore; disponibile – 4 ore.

Clasa a 7-a

(70 de ore, 2 ore pe săptămână, disponibile – 4 ore)

Comunicarea
(20 de ore)

Nr. de ore	Conținuturile învățării	Cerințele de stat față de nivelul pregătirii generale a elevilor
Noțiuni despre comunicare		
4	<i>Actualizarea noțiunilor despre text</i>	<i>Elevul și eleva trebuie:</i>

	<p>și tipurile comunicării. Planul dezvoltat al exprimării individuale (aplicativ).</p> <p>Actualizarea noțiunilor despre tipurile comunicării. Particularitățile descrierii înfățișării omului și ale descrierii omului în procesul activității.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să-și actualizeze cunoștințele despre text, stiluri și tipuri de comunicare. • să însușească o exprimare corectă literară, să se exprime clar și concis în procesul comunicării /cu referire la orice subiect studiat.
Înțelegerea după auz		
4	<p>Receptarea după auz și înțelegerea unor texte și fragmente de texte (prevăzute de programa la literatură pentru clasa a 7-a).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să înțeleagă sensul general al celor audiate; • să identifice tema, ideea și părțile componente ale textului;
Lectura		
4	<p>Citirea expresivă a textelor de diferite stiluri funcționale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să citească expresiv texte cu voce tare și în gând conform normativelor stabilite de programă; cu viteză suficientă, lin, cu dicție bună în conformitate cu normele ortoepice și de intonațiune, să facă observații, comentarii, aprecieri în textele citite.
Vorbirea		
4	<p>Expunerea (amănunțită, selectivă) după planul simplu și cel dezvoltat. Expunerea amănunțită a textelor de stil publicistic.</p> <p>Exprimarea dialogată și cea monologată conform situației de comunicare.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să redea (<i>amănunțit, selectiv</i>) textele studiate, ascultate sau citite după planul simplu și cel dezvoltat întocmit de sine stătător; • să exprime opinii și să le argumenteze; • să-și perfecționeze exprimarea;
Scrierea		
4	<p>Alcătuirea textelor scrise (<i>monolog, dialog</i>).</p> <p>Scrierea expunerilor cu elemente de descriere.</p> <p>Articolul de ziar.</p> <p>Acte oficiale. Procura.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să expună (<i>amănunțit, concis</i>) aproape de text cele auzite, văzute și citite; • să alcătuiască scurte texte funcționale și argumentate; • să întrebuințeze adecvat mijloacele lexicale și stilistice;
Limba (40 de ore)		
2	<p>Recapitularea categoriilor gramaticale ale părților de vorbire studiate în clasa a 6-a.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să actualizeze cunoștințele despre categoriile gramaticale ale părților de vorbire (sfera numelui);
2	<p>Limba – fenomen social în continuă dezvoltare.</p> <p>Îmbinarea de cuvinte, propoziția, fraza.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să folosească adecvat cuvintele și valorile lor expresive în diferite contexte;
2	<p>Lexicul și frazeologia. Actualizarea cunoștințelor.</p> <p>Schimbarea valorii gramaticale (conversiunea).</p> <p>Familia lexicală (actualizare).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să determine ce este lexicul și frazeologia; • să însușească cunoștințele referitoare la conversiune; • să cunoască familia lexicală.

20	Verbul – nucleul comunicării. Timpul, persoana, numărul. <i>Actualizarea cunoștințelor</i> despre verbe predicative și nepredicative. <i>Modurile nepersonale</i> ale verbului: <i>infinitivul, participiul, gerunziul și supinul.</i> <i>Timpul, persoana, numărul. Conjugarea</i> verbelor: clasificarea verbelor în conjugări. <i>Diatezele: activă, pasivă, reflexivă.</i> Funcțiile sintactice ale verbului.	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască și să deosebească, modurile, timpurile, diatezele, numărul, persoana verbelor, • să identifice verbe predicative, nepredicative; • să conjuge verbe la toate modurile și timpurile; • să identifice verbe în enunț, indicând categoriile și trăsăturile lor gramaticale;
6	Adverbul. Tipurile adverbilor. Adverbe interogative, relative și nehotărâte. Gradele de comparație. Locuțiunile adverbiale. Funcțiile sintactice ale adverbului și locuțiunilor adverbiale.	<ul style="list-style-type: none"> • să identifice diferite categorii de adverbe în baza textului, să deosebească gradele de comparație ale adverbilor și să le aplice corect.
2	Prepoziția. Felul prepozițiilor.	<ul style="list-style-type: none"> • să determine categoriile de prepoziții în baza textului, să însușească regimul cazual al prepozițiilor.
2	Conjuncția. Felul conjuncțiilor. Conjuncțiile coordonatoare și conjuncțiile subordonatoare.	<ul style="list-style-type: none"> • să deosebească tipurile de conjuncții; să întrebuințeze conjuncțiile și locuțiunile conjuncționale la locul potrivit.
2	Interjecția. Tipurile de interjecții. Cuvintele onomatopice. Interjecții de adresare.	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască și să deosebească tipurile de interjecții.
2	Sistematizarea și generalizarea cunoștințelor.	

Repartizarea orelor

Comunicarea – 20 de ore; limba – 40 de ore;
lucrări de control – 6 ore; disponibile – 4 ore.

Clasa a 8-a

(70 de ore, 2 ore pe săptămână, disponibile – 2 ore)

Comunicarea

(14 ore)

Nr. de ore	Conținuturile învățării	Cerințele de stat față de nivelul pregătirii generale a elevilor
2	Noțiuni despre comunicare	
	<p>Actualizarea noțiunilor despre comunicare, conversație, text, stiluri și tipuri de comunicare.</p> <p>Tipurile de înțelegere după auz. Particularitățile alcătuirii descrierii localității, a monumentelor istorice și culturale.</p>	<p>Elevul și eleva trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să-și consolideze cunoștințele despre comunicare, text, stiluri și tipuri de comunicare; • să prezinte în ansamblu descrierea localității, monum. istorice și culturale.
3	Înțelegerea după auz	
	<p>Receptarea după auz și înțelegerea după auz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să recepteze corect mesajul (povestire,

	a textelor literare de diferite stiluri, tipuri și genuri și a textelor nonliterare.	informație, lecție); • să înțeleagă textele literare și nonliterare.
3	Lectura	
	<i>Citirea expresivă a textelor de diferite tipuri, stiluri, genuri și a textelor nonliterare.</i>	• să citească expresiv texte de diferite stiluri, tipuri și genuri cu voce și în gând, corect, conștient, cursiv, expresiv, cu viteză suficientă.
2	Vorbirea	
	<i>Expunerea.</i> Expunerea concisă a textelor care țin de stilul științific și stilul publicistic. <i>Exprimarea dialogată și cea monologată</i> conform situației de comunicare propusă de profesor.	• să expună textele ascultate sau citite după planul simplu și cel dezvoltat întocmit de sine stătător; • să alcătuiască un dialog sau un monolog conform situației de comunicare;
4	Scrierea	
	<i>Alcătuirea textelor scrise</i> (monolog, dialog). <i>Scrierea expunerilor.</i> Expunerea concisă a textelor de stil științific și publicistic. <i>Scrierea compunerilor</i> (după planul dezvoltat) cu introducere, cuprins și încheiere. <i>Acte oficiale.</i> Procesul-verbal.	• să expună (amănunțit, concis sau selectiv) conținutul celor auzite, văzute sau citite după planul simplu sau dezvoltat; • să utilizeze diferite categorii lexicosemantice în comunicarea scrisă; • să alcătuiască procesul-verbal, să aleagă mijloacele lingvistice potrivite în dependență de conținut și stil.
	Limba (49 de ore)	
2	<i>Actualizarea cunoștințelor</i> (cl. 5-7).	• să consolideze cunoștințele
4	<i>Lexicul și frazeologia.</i> Caracterul latin al limbii române. Limba literară, limba populară, limba vorbită, limba scrisă. Mijloacele de îmbogățire a vocabularului (actualizare). Familia de cuvinte (actualiz.). Prefixoidele. Sufixoidele.	• să consolideze cunoștințele despre lexic; • să consolideze cunoștințele despre familia de cuvinte;
6	<i>Noțiuni de sintaxă</i> (actualizare). Cuvintele și construcțiile incidente. Adresarea. Dialogul. Linia de dialog. Punctuația lor.	• să utilizeze cunoștințele despre lexic și frazeologie în comunicarea orală și cea scrisă; • să consolideze cunoștințele despre sintaxă;
2	<i>Sintaxa propoziției.</i> Clasificarea propozițiilor după înțeles, după scopul comunicării, aspect și structură.	• să clasifice corect propozițiile după înțeles, după scopul comunicării, aspect și structură;
8	<i>Predicatul.</i> Predicatul verbal. Predicatul nominal. Numele predicativ simplu și multiplu.	• să deosebească părțile de propoziție; • să cunoască predicatul;
7	<i>Subiectul.</i> Subiectul exprimat. Subiectul neexprimat Propoziții fără subiect. Acordul predicatului cu subiectul.	• să identifice predicatul în propoziție; • să stabilească subiectul propoziției; • să identifice exprimarea subiectului;
7	<i>Atributul.</i> <i>Atributul adjectival. Atributul substantival. Atributul pronominal. Atributul verbal. Atributul adverbial. Atributul interjecțional.</i>	• să deosebească subiectul simplu și multiplu; • să însușească și să delimiteze diferite categorii de atribute; • să le acorde corect cu partea de vorbire pe care o determină; • să cunoască toate tipurile de complemente;

12	Complementul. <i>Complementele necircumstanțiale.</i> Complementul direct. Complementul indirect. <i>Complementele circumstanțiale</i> de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop, condițional, concesiv, consecutiv.	<ul style="list-style-type: none"> • să deosebească complementele în cadrul propoziției; • să determine părțile de vorbire prin care sunt exprimate complementele.
1	Sistematizarea și generalizarea cunoștințelor	

Repartizarea orelor:

Comunicarea – 14 de ore; limba – 49 de ore;
 lucrări de control – 5 ore; disponibile – 2 ore

Clasa a 9-a

(70 de ore, 2 ore pe săptămână, disponibile – 2 ore)

Comunicarea
(15 ore)

Nr. de ore	Conținuturile învățării	Cerințele de stat față de nivelul pregătirii generale a elevilor
Noțiuni despre comunicare		
1	Tipurile de comunicare. (înțelegerea după auz, lectura, vorbirea, scrierea). Actualizare noțiunilor despre comunicare, conversație, text, stiluri funcționale ale limbii și tipuri de comunicare.	Elevul și eleva trebuie: <ul style="list-style-type: none"> • să generalizeze cunoștințele despre comunicare, conversație, text, stiluri funcționale ale limbii și tipuri de comunicare; • să deosebească tipurile de comunicare;
Înțelegerea după auz		
3	Receptarea după auz. și înțelegerea textelor de diferite stiluri, tipuri, genuri și a celor nonliterare.	<ul style="list-style-type: none"> • să asculte cu atenție și să înțeleagă conținutul; • să înțeleagă și să întrebuițeze diferite tipuri de înțelegere după auz.
Lectura		
2	Lectura. (inocentă, eficientă, competentă). Citirea expresivă a textelor de diferite tipuri, stiluri, genuri.	<ul style="list-style-type: none"> • să citească și să argumenteze diferite tipuri de lectură; • să citească conștient, expresiv și cursiv texte care aparțin diferitelor stiluri funcționale ale limbii.
Vorbirea		
4	Expunerea după planul simplu și desfășurat al unor texte care aparțin diferitelor stiluri. Exprimarea dialogată și cea monologată. Conform situației de conversație propusă.	<ul style="list-style-type: none"> • să expună (amănunțit, concis sau selectiv) textele citite sau ascultate după planul simplu și desfășurat conceput individual. • să cunoască și să respecte normele de conversație și etică.
Scrierea		

5	<p>Alcătuirea textelor scrise (monolog, dialog) aparținând diferitelor stiluri funcționale. Scrierea expunerilor. Scrierea compunerilor (după planul propriu). Compunerea în stil publicistic. Povestirea pe o temă liberă aleasă de sine stătător (stilul beletristic). Scrierea actelor oficiale. Cerere. Autobiografia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să redacteze (amănunțit, concis sau selectiv) diverse texte; • să expună detaliat, consecutiv conținutul unui alineat (sau punct din plan); • să alcătuiască compuneri (în stil publicistic, artistic, științific); • să alcătuiască texte care aparțin stilului oficial-administrativ (cererea, autobiografia).
Limba (48 de ore)		
12	<p>Lexicul (actualizarea). Tipuri de dicționare. Neologismele (actualizare). Sinonimele. Omonimele. Paronimele. Cuvintele monosemantice. Cuvintele polisemantice. Pleonasmul. Tautologia și repetiția.</p> <p>9 Noțiuni de sintaxă Discursul. Relația text, frază, propoziție, cuvânt. Tipuri de propoziții (actualizare).</p> <p>4 Fraza Relațiile șintactice în frază (interdependență, coordonare și subordonare). Sintaxa frazei.</p> <p>4 Predicatul și propoziția subordonată predicativă. Predicatul verbal și predicatul nominal (actualizare).</p> <p>2 Subiectul și propoziția subordonată subiectivă. Propoziția subordonată subiectivă. Elementul regent al propoziției subiective.</p> <p>2 Atributul și propoziția subordonată atributivă. Atributul (actualizare). Propoziția subordonată atributivă.</p> <p>2 Complementul direct și propoziția subordonată completivă directă. Complementul direct (actualizare). Propoziția subordonată completivă directă.</p> <p>11 Complementul indirect și propoziția subordonată completivă indirectă. Complementul indirect (actualizare). Propoziția subordonată completivă indirectă. Complementele circumstanțiale și propozițiile subordonate circumstanțiale. Complementele circumstanțiale (de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop, condiționale, concesive, consecutive. (actualizare). Propozițiile subordonate circumstanțiale de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască ce este lexicul; • să deosebească tipurile de dicționare și să le întrebuințeze; • să înțeleagă rolul neologismelor. • să cunoască ce este fraza; • să stabilească relațiile șintactice în frază; • să indentifice flexiunea, joncțiunea și juxtapunerea ; • subordonată și s-o întrebuințeze în comunicare; • să indentifice subiectul; • să indentifice propoziția subordonată subiectivă; • să întrebuințeze subordonata subiectivă în comunicare; • să indentifice corect atributul; • să deosebească în cadrul frazei propoziția subordonată atributivă; • să le întrebuințeze în comunicarea orală și scrisă; • să utilizeze corect elementele întroductive și semnele de punctuație; • să cunoască ce este complementul direct; • să determine propoziția subordonată completivă directă. • să indentifice complementele indirecte; • să deosebească tipurile de complemente circumstanțiale; • să alcătuiască fraze cu toate tipurile de subordonate circumstanțiale.

Repartizarea orelor:

Comunicarea – 15 de ore; limba – 48 de ore;
lucrări de control – 5 ore; disponibile – 2 ore.

Автори-укладачі:

Говорнян Л.С. – методист Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області;

Попа М.К. – вчитель румунської мови та літератури (румунської та світової) Петрашівської ЗОШ І-ІІІ ст. Герцаївського району;

Бурла О.К. – вчитель румунської мови та літератури (румунської і світової) Ніжньопетровецької ЗОШ І-ІІІ ст. № 1 Сторожинецького району.